

ÁLLAMVIZSGA KÉRDÉSEK

MA

ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

A hallgatók az államvizsgán mind az A/ Globalizáció, mind a B/ Diplomácia jelzetű kérdéssorból húzott 1-1 kérdésre válaszolnak.

A/ Globalizáció

A/I. Gazdaság

1. Mutassa be a nemzetközi szakosodás fő elméleteit, illetve a nemzetközi versenyképesség jelenségét! (mérhetőség, versenyképességi politikák)
2. Hasonlítsa össze a világgazdasági regionalizmus hagyományos és új formáját, és szerepét a globális kereskedelmi folyamatokban!
3. Vázzon fel a nemzetközi tőkeáramlásban (multinacionális vállalatok, portfólió befektetések, hitelek, fejlesztési támogatások) az elmúlt években végbemenő folyamatokat és ezek fő mozgatórugóit!
4. Értékelje a világgazdasági egyenlőtlenségek jelenségét, és a globális és regionális fejlesztési intézmények működését!
5. Mutassa be a nemzetközi pénzügyi szervezetek működését és szerepét az elmúlt évtizedek jelentősebb pénzügyi válságainak kezelésében!

A/II. Biztonságpolitika

6. Mit jelentett és hogyan változott a hidegháború időszakában a nukleáris elrettentés doktrínája?
7. Ismertesse a hagyományos fegyverzetkorlátozás jelenlegi irányait és főbb problémáit! Mit jelent a "fegyverzetkorlátozás válsága"?
8. Mik az új típusú terrorizmus biztonságpolitikai kihívás főbb jellemzői, céljai, tevékenységi irányai, és hogyan alakulnak ezek függvényében a terrorizmus elleni harc lehetőségei?
9. Mutassa be a békefenntartás és válságkezelés történeti fejlődését, típusait, főbb sikereit és kudarcait, problémáit!
10. Mutassa be a nemzetközi biztonság intézményrendszerének felépítését és jelenlegi kihívásait!

A/III. A globalizáció társadalmi vonatkozásai

11. Mutassa be az emberi jogok egyetemessé válásának folyamatát és az ENSZ emberi jogi rendszerét!
12. Hasonlítsa össze az emberi jogok regionális rendszereit!
13. Ismertessen olyan IR elméleteket, amelyeket a nemzetközi interdependencia növekedése inspirált!
14. Mutassa be a Globális Dél helyzetét a nemzetközi rendszerben!
15. Mutassa be a fenntartható fejlődés koncepcióját, és az elmúlt évtizedekben a fenntartható fejlődés érdekében tett nemzetközi erőfeszítéseket (pl. konferenciák, egyezmények)!

B/ Diplomácia

B/I. Magyar külpolitika

1. Mutassa be a Magyarország EU-integrációjának fő (politikai, gazdasági, társadalmi) aspektusait!
2. Ismertesse Magyarország külpolitikájának jellemzőit, lehetőségeit és főbb cselekvési irányait a Kádár-korszakban!
3. Mutassa be a magyarországi rendszerváltás külpolitikai kontextusát, a nyugati hatalmak hozzáállását és a szovjet dimenziót!
4. Mutassa be a határon túli magyar kisebbségek helyzetét és szerepét a rendszerváltás utáni magyar külpolitikában!
5. Ismertesse Magyarország jelenlegi kül- és biztonságpolitikájának főbb jellemzőit a vonatkozó dokumentumok alapján!

B/II. Nemzetközi jog- és intézményrendszer

6. Mutassa be az ENSZ alapítását, szervezeti felépítését és főbb intézményeit!
7. Mutassa be a WTO és az IMF intézményi felépítését, és a döntéshozatali struktúrájuk különbségeit!
8. Mutassa be a nemzetközi gazdasági koordináció intézményes kereteinek átalakulását Bretton Woods-tól a G20-ig!
9. Mutassa be a NATO szerepének átalakulását a hidegháború végét követő időszakban!
10. Mutassa be a nemzetközi szervezetek belső működését, és szerepüket a globális politikai erőterben (példákkal)!

B/III. A diplomácia új területei

11. Mutassa be a kulturális diplomácia különböző modelljeit!
12. Elemezze az identitás-meghatározás hatását a külpolitikára! Térjen ki a külpolitika és a nemzeti identitás kapcsolatára az európai uniós országok és Magyarország példáján keresztül!
13. Mutassa be a nem állami szereplők megjelenését a nemzetközi politikában!
14. Elemezze a kül- illetve belpolitika viszonyát a különböző IR elméletek tükrében!
15. Mutassa be a nemzetközi nem kormányzati szervezetek (NGO-k) lehetőségeit a nemzetközi politika alakításában!

SZAKIRÁNYÚ KÉRDÉSEK

A hallgató által választott szakiránytól függő, a két szakirányos hallgatók pedig választhatnak, hogy a C, D, E vagy F témakörből kívánnak-e kérdést kapni.

C/ Európa-tanulmányok

C/I. Gazdaság

1. Mutassa be az EU helyzetét a nemzetközi kereskedelmi rendszerben! (fő kereskedelmi partnerek, egyezmények, egyes tagállamok helyzete stb.)
2. Elemezze az Európai Unió bilaterális gazdasági kapcsolatrendszerét egy országgal vagy régióval!
3. Mutassa be a kelet-európai országok integrációját az európai közös piacba! Mennyiben teljesültek a tagsághoz fűződő várakozások a.) az áruk szabad kereskedelme; b.) a munkaerőpiac illetve c.) a szabad tőkeáramlás tekintetében?
4. Ismertesse az EU költségvetésének fő jellemzőit, legfontosabb bevételi és kiadási tételeit! A regionális politika tapasztalatai alapján értékelje a pénzek felhasználásának hatékonyságát!
5. Ismertesse az európai monetáris integráció fő állomásait, intézményrendszerét, kihívásait!

C/II. Külkapcsolatok

6. Váolja fel az Európai Unió szomszédságpolitikáját!
7. Mutassa be röviden azokat a témákat/területeket, ahol az EU globális szereplőként lépett fel!
8. Ismertesse az EU kül- és biztonságpolitika intézményrendszerét!
9. Mutassa be az EU külgazdasági kapcsolatait és fejlesztéspolitikáját (ODA)!
10. Ismertesse az Európai Unió védelempolitikájának (ESDP) fő fejlődési tendenciáit: célokat, feladatokat, problémákat!

C/III. Intézményrendszer

11. Mutassa be a nemzeti érdekérvényesítés eszközeit az EU-ban!
12. Milyen, a történelem során megfogalmazott Európa-koncepciókat ismer?
13. Ismertesse az Európai Unióról alkotott koncepciókat!
14. Mutassa be az Európai Unió szervezeti felépítését, döntéshozatali struktúráját!
15. Hasonlítsa össze az EU működését a Maastricht utáni és a posztlisszaboni időszakban!

D/ Civilizációs tanulmányok

D/I. Nagyhatalmak

1. India felemelkedésnek külső és belső ellentmondásai, eredményei
2. A kínai gazdaság és belpolitika a "reform és nyitás" korszakától napjainkig
3. Kína külpolitikája és külkapcsolatai 1978 óta
4. Oroszország külpolitikája 1990-től napjainkig
5. Az USA külpolitikája Carter elnökségétől Obama elnökségéig

D/II. Kisállamok

6. Közép-Ázsia országai rendszerváltozásának sajátosságai
7. Irán, Afganisztán és Pakisztán a világpolitikában (belső és külső tényezők)
8. A balti államok és Oroszország viszonyrendszere és fő kihívásai
9. A közép-európai országok 20-21. századi alkalmazkodási stratégiája változó geopolitikai térben
10. Néhány közel-keleti országok közötti konfliktus (okok, következmények)

D/III. Vallás és civilizáció

11. A modernizáció ellentmondásai a muszlim államokban
12. A vallás szerepe az amerikai politikai kultúrában
13. A vallások szerepe a mai Indiában
14. Civilizációs elméletek történeti kritikai áttekintése
15. A civilizációk szerepe a posztbipoláris világban

E/Kultúrdiplomácia

E/I. Elmélet

1. Mutassa be a kultúra és a civilizáció fogalmának különböző értelmezéseit! Elemezze a kultúra felértékelődését napjainkban!
2. Hasonlítsa össze a kulturális diplomácia, a nyilvános diplomácia és az országmárkázás fogalmait! Elemezze a soft/smart power fogalmát, mutassa be forrásait!
3. Vázolja a kulturális külkapcsolatok kialakulását, sajátosságait, a kulturális diplomácia önállósodását, történetének egyes szakaszait!
4. Ismertesse a kulturális diplomácia hagyományos területeit, eszközeit és azok további bővülését!
5. Mutassa be röviden a kulturális diplomácia különböző modelljeit, példákkal is illusztrálja!

E/II. Gyakorlat

6. Mutassa be vázlatosan Magyarország kulturális külpolitikájának fejlődését, jelenlegi működését!
7. Válasszon egy tanulmányai során bemutatott országot és vázolja annak kulturális diplomáciáját!
8. Elemezze az információs technológia fejlődésének, a vizualitás növekedésének hatását a diplomáciára!
9. Mutassa be az oktatás szerepét a nemzetközi kapcsolatokban!
10. Válasszon a nemzetközi kulturális kapcsolatok újabb területei (lásd sport, gasztronómia, vallás) közül egyet, és elemezze azt!

E/III. Intézményrendszer

11. Mutassa be a kulturális együttműködés intézményeit univerzális szinten!
12. Foglalja össze az Európa Tanács tevékenységét a kultúra területén!
13. Vázolja fel a kultúra megjelenését az Európai Unió politikáiban, működésében!
14. Mutasson be egy tetszőlegesen kiválasztott regionális kulturális együttműködést!
15. Ismertesse a nemzetközi kulturális együttműködés nem-állami szereplőinek típusait példákon keresztül!

F/Biztonságpolitika

F/I. Erőszak és ideológia

1. Erőszak az iszlámban
2. Keresztes hadjáratok és az igazságos háború elmélete
3. Forradalmi erőszak
4. Nacionalizmus és erőszak
5. A demokrácia háborúi

F/II. Gazdaság és biztonság

6. A gazdasági biztonság fő területei és sajátosságai
7. Az energiabiztonság globális szerepe, és relevanciája európai perspektívában
8. A védelmi kiadásokkal kapcsolatos elméleti problémák, a védelmi kiadások globális eloszlása és fő trendjei
9. A modern hadiipar és a fegyverkereskedelem fő jellemzői
10. A polgárháború gazdasági relevanciájú okai és következményei

F/III. Aktuális biztonságpolitikai kihívások

11. Az új típusú terrorizmus jellemzői és megjelenési formái. Mely terrorszervezetek sorolhatóak ide, mik a működésük fő sajátosságai? Nevezzen meg öt nagyobb, a közelmúltban történt terrortámadást, amely ezekhez a szervezetekhez köthető!
12. A NATO működésének, szervezetének és feladatkörének változása a hidegháború vége után. Külön is térjen ki a 2014-ben kezdődő ukrajnai válságnak a NATO működésére gyakorolt hatásaira, és arra, hogyan érinti ez NATO-tagként Magyarországot!
13. Az éghajlatváltozás mint komplex biztonságpolitikai kihívásforrás
14. Az önvédelem gyakorlásának jogi keretei és aktuális kihívásai.
15. A békefenntartás és válságkezelés történeti fejlődése, a műveletek típusai, főbb sikerei és kudarcai. Ismertesse röviden Magyarország szerepvállalását a nemzetközi békefenntartásban!